

# SÖZ SANATLARI

**1. Kişileştirme:** İnsana ait olan özelliklerin, insan dışı canlı ya da cansız varlıklara verilmesidir.

**Güneş** dağların arkasına **saklandı**.  
kişileştirilen varlık                      insana ait olan özellik

**Sarmaşık** uykudan **uyanıyordu**. / **Gökyüzü** **ağlıyordu** arkasından. / Emektar **araba** çok **yorgundu**.

**2. Konuşturma:** İnsan dışındaki canlı ve cansız varlıkları konuşturma sanatıdır.

Gül "Beni koparmayın." diye bağıyordu.  
Tilki "Dünyada en kurnaz benim." diyordu.

**3. Benzetme:** Sözü daha etkili duruma getirmek için aralarında ilgi bulunan iki unsurdan güçsüz olanı güçlü olana benzetmektir.

**Benzetmenin dört ögesi vardır:**

1. Benzeyen: Özellikçe zayıf olan
2. Kendisine Benzetilen: Özellikçe güçlü olan
3. Benzetme Yönü: Aktarılan özellik, nasıl olduğu
4. Benzetme Edatı: gibi, kadar, sanki, güya, misal, andırmak                      \*"Edat"tan önceki güçlü olandır (KB)

**Adam keçi gibi inatçıydı**.  
benzeyen    KB    edat    benzetme yönü

Kek mis gibi kokuyordu. / Çöp leş gibi kokuyor. / Tavşankanı güzel çay içtim.

**4. Abartma:** Sözü etkisini güçlendirmek için bir şeyi olduğundan daha çok ya da olduğundan daha az göstermektir.

Tiyatroda gülmekten öldük. / Çok zayıfsın, üflesem uçarsın. / Sevinçten havalara uçtum.

**Aşağıdaki cümlelerin hangi söz sanatı olduğunu karşılarna yazınız.**

1	Güneş bugün bize küsmüş.	Kişileştirme
2	Saçları altın gibi parlıyordu.	
3	Onu görünce dünyalar benim oldu.	
4	Boş durmaktan sıkılmıştı koltuk.	
5	Kutu gibi bir dairede kalıyordu.	
6	Gözyaşlarım sel oldu gitti.	
7	Yine akşam oldu dedi, güzel papatya.	
8	Cennet gibi vatanımız var.	
9	Şehir tüm gece boyunca uyanık ve canlıydı.	
10	Bülbülü altın kafese koymuşlar "Ah vatanım!" demiş.	
11	Çocuğun inci gibi dişleri vardı.	
12	Bahçedeki çiçekler küsmüş bize.	
13	Karınca, ağustos böceğine sordu: Neden çalışmıyorsun?	
14	Kitaplar rafta sessizce bekliyordu.	
15	Gözleri çalışmaktan kan çanağına döndü.	

**Soru1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişileştirme sanatı vardır?**

- A) Kek mis gibi kokuyordu.
- B) Bir oturuşta bir danayı yer.
- C) Telefon sabırsızca çaldı.
- D) Kömür kadar kara gözlü bir kızdı.

**Soru2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde konuşturma sanatı vardır?**

- A) Dünyalar kadar ödevim var.
- B) Çocuğun elma gibi yanakları vardı.
- C) Ben yalnız bir ağacım bu bahçede.
- D) Rüzgâr saçlarımı okşadı.

**Soru3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme sanatı vardır?**

- A) Yazı yazmaktan ellerim koptu.
- B) Gölge peşimi bırakmıyordu.
- C) Yemekler "Ye beni!" diye bağıyordu.
- D) Anneannemin pamuk gibi elleri vardı.

**Soru4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma sanatı vardır?**

- A) Kitap bana sırlarını fısıldadı.
- B) Sevinçten havalara uçtu.
- C) Çöp leş gibi kokuyordu.
- D) Yastığımın pamuğu andıran yumuşaklığı vardı.

# SÖZ SANATLARI

**1. Kişileştirme:** İnsana ait olan özelliklerin, insan dışı canlı ya da cansız varlıklara verilmesidir.

**Güneş** dağların arkasına **saklandı**.  
kişileştirilen varlık                      insana ait olan özellik

**Sarmaşık** uykudan **uyanıyordu**. / **Gökyüzü** **ağlıyordu** arkasından. / Emektar **araba** çok **yorgundu**.

**2. Konuşturma:** İnsan dışındaki canlı ve cansız varlıkları konuşturma sanatıdır.

Gül "Beni koparmayın." diye bağıyordu.  
Tilki "Dünyada en kurnaz benim." diyordu.

**3. Benzetme:** Sözü daha etkili duruma getirmek için aralarında ilgi bulunan iki unsurdan güçsüz olanı güçlü olana benzetmektir.

**Benzetmenin dört ögesi vardır:**

1. Benzeyen: Özellikçe zayıf olan
2. Kendisine Benzetilen: Özellikçe güçlü olan
3. Benzetme Yönü: Aktarılan özellik, nasıl olduğu
4. Benzetme Edatı: gibi, kadar, sanki, güya, misal, andırmak                      \*\*"Edat"tan önceki güçlü olandır (KB)

**Adam keçi gibi inatçıydı**.  
benzeyen   KB   edat   benzetme yönü

Kek mis gibi kokuyordu. / Çöp leş gibi kokuyor. / Tavşankanı güzel çay içtim.

**4. Abartma:** Sözü etkisini güçlendirmek için bir şeyi olduğundan daha çok ya da olduğundan daha az göstermektir.

Tiyatroda gülmekten öldük. / Çok zayıfsın, üflesem uçarsın. / Sevinçten havalara uçtum.

**Aşağıdaki cümlelerin hangi söz sanatı olduğunu karşılarna yazınız.**

1	Güneş bugün bize küsmüş.	Kişileştirme
2	Saçları altın gibi parlıyordu.	Benzetme
3	Onu görünce dünyalar benim oldu.	Abartma
4	Boş durmaktan sıkılmıştı koltuk.	Kişileştirme
5	Kutu gibi bir dairede kalıyordu.	Benzetme
6	Gözyaşlarım sel oldu gitti.	Abartma
7	Yine akşam oldu dedi, güzel papatya.	Konuşturma
8	Cennet gibi vatanımız var.	Benzetme
9	Şehir tüm gece boyunca uyanık ve canlıydı.	Kişileştirme
10	Bülbülü altın kafese koymuşlar "Ah vatanım!" demiş.	Konuşturma
11	Çocuğun inci gibi dişleri vardı.	Benzetme
12	Bahçedeki çiçekler küsmüş bize.	Kişileştirme
13	Karınca, ağustos böceğine sordu: Neden çalışmıyorsun?	Konuşturma
14	Kitaplar rafta sessizce bekliyordu.	Kişileştirme
15	Gözleri çalışmaktan kan çanağına döndü.	Abartma

**Soru1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişileştirme sanatı vardır?**

- A) Kek mis gibi kokuyordu.
- B) Bir oturuşta bir danayı yer.
- C) **Telefon sabırsızca çaldı.**
- D) Kömür kadar kara gözlü bir kızdı.

**Soru2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde konuşturma sanatı vardır?**

- A) Dünyalar kadar ödevim var.
- B) Çocuğun elma gibi yanakları vardı.
- C) **Ben yalnız bir ağacım bu bahçede.**
- D) Rüzgâr saçlarımı okşadı.

**Soru3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme sanatı vardır?**

- A) Yazı yazmaktan ellerim koptu.
- B) Gölge peşimi bırakmıyordu.
- C) Yemekler "Ye beni!" diye bağıyordu.
- D) **Anneannemin pamuk gibi elleri vardı.**

**Soru4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma sanatı vardır?**

- A) Kitap bana sırlarını fısıldadı.
- B) **Sevinçten havalara uçtu.**
- C) Çöp leş gibi kokuyordu.
- D) Yastığımın pamuğu andıran yumuşaklığı vardı.